

คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ
ที่ ๓ / ๒๕๖๑
เรื่อง แผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑

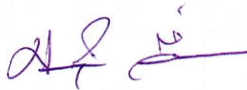
ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีประกาศ เรื่อง แผนประชารัฐ ร่วมใจ
ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการจัดทำ
แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้มีแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑ เพื่อเป็นการเร่งรัดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล
โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในกรอบที่ ๙ ร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด และเสริมการปฏิบัติของแผนประชารัฐร่วมใจ
ปลอดภัยยาเสพติด ปี ๒๕๖๑ ให้บรรลุผลสำเร็จ โดยให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง
กับแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑.๒ (๑), (๒), (๓) ข้อ ๒, ๓ และ ๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๑๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ปรับปรุง
องค์ประกอบคณะกรรมการอำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ประธานกรรมการ/
ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ จึงมีคำสั่งให้มีแผนป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ
อย่างบูรณาการ เป็นเอกภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีรายละเอียดแผนปฏิบัติการป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑ ตามผนวกแนบท้าย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลอากาศเอก 
(ประจัน จันทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการ
ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ

ผนวกแนบท้ายคำสั่ง คอ.ปส.ที่ ๓ / ๒๕๖๑ เรื่อง แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเร่ร่อนปี ๒๕๖๑
(ภายใต้แผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑/ขับเคลื่อนโครงการไทยนิยม ยั่งยืน)

สถานการณ์

๑. การผลิตยาเสพติด

ในปี ๒๕๖๑ ปริมาณการผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ มีปริมาณสูง ไม่ต่างจากปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลจากกลุ่มผู้ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำได้เพิ่มปริมาณการผลิตมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดสังเคราะห์ ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ เนื่องจากยังมีการลำเลียงเคมีภัณฑ์/สารตั้งต้นเข้าสู่แหล่งผลิตยาเสพติด นอกจากกลุ่มการผลิตหลักเดิมที่เป็นผู้มีพฤติการณ์ในกลุ่มเดิมแล้ว ยังมีกลุ่มการผลิตใหม่ที่เกิดขึ้นโดยทำการผลิตเฉพาะในชั้นอัดเม็ดยาบ้า ทำให้ชายแดนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือถูกใช้เป็นพื้นที่หลักในการลักลอบนำเข้ายาเสพติด

๒. การค้ายาเสพติด

๒.๑ พื้นที่ภาคเหนือ ยังมีการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนในสัดส่วนที่สูงที่สุด พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนรองลงมา โดยผ่านโครงสร้าง เครือข่ายการค้าตามแนวชายแดน และในพื้นที่ตอนใน ทำให้เกิดการลำเลียง ชุกซ่อนยาเสพติดในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำยาเสพติดมายังแหล่งแพร่ระบาดในจังหวัดต่างๆ ทำให้พื้นที่กรุงเทพฯ-ปริมณฑล เป็นแหล่งชุกซ่อน เก็บพักยาเสพติด ก่อนกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ

๒.๒ ขบวนการค้ายาเสพติดยังคงทำการค้าเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งในและนอกประเทศ และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการค้า เช่น การลักลอบลำเลียงยาเสพติดต่อครั้งในจำนวนที่มาก การใช้ผู้ลำเลียง ซึ่งเป็นคนขนไปสู่ผู้ซื้อปลายทาง การชดเชยยาเสพติดที่เสียหายจากการถูกจับยึดก่อนถึงมือผู้รับ และการนำยาเสพติดจำนวนมากเข้ามาพักเก็บเพื่อกระจายเพื่อรอการสั่งซื้อ การตัดตอนการรับรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ผ่านคนกลาง การสร้างตัวตายตัวแทนในระดับล่าง

๒.๓ ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำการค้ายาเสพติดในไทยทั้งในการเป็นผู้จำหน่ายและผู้รับจ้างลำเลียงยาเสพติดโดยชาวต่างชาติที่เกี่ยวข้อง คือ เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา รวมทั้งออสเตรเลีย เป็นจุดเชื่อมของการซื้อขายยาเสพติดไปยังประเทศอื่น นอกจากนี้ชาวแอฟริกันตะวันตกที่มีเครือข่ายการค้ายาเสพติดเชื่อมโยงไปทั่วโลก อยู่เบื้องหลังการค้ายาเสพติดข้ามชาติ ด้วยการจัดหาผู้หญิงไทยหรือในกลุ่มประเทศอาเซียน ลำเลียงยาเสพติดออกนอกประเทศ บางส่วนยังทำการค้าในระดับชายปลีกให้กับผู้เสพทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๒.๔ การทำการค้ายาเสพติดด้วยการใช้สื่อสังคม (Social Media) เป็นช่องทางทำการค้ายาเสพติดทั้งเสนอขายและสั่งซื้อโดยเฉพาะในระดับชายส่งรายย่อยและชายปลีกให้ผู้เสพ ควบคู่กับการใช้บริการรับส่งพัสดุภัณฑ์เป็นช่องทางลำเลียงยาเสพติดตรงถึงมือผู้เสพ และใช้บริการธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Banking) เป็นช่องทางจ่ายค่ายาเสพติดตรงถึงมือผู้ค้าถูกตรวจพบมากขึ้นและพบว่าบางเครือข่ายไปถึงขั้นการใช้สกุลเงินดิจิทัล (Bitcoin) ในการค้า ซึ่งนอกจากมีผลให้เครือข่ายการค้ายาเสพติดย่อย ๆ เกิดและเพิ่มขึ้นได้ง่าย การแพร่ระบาดยาเสพติดผ่านช่องทางการค้าเหล่านี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การสืบสวนปราบปรามทำได้ยากขึ้น

๓. การแพร่ระบาดของยาเสพติด

๓.๑ การแพร่ระบาดของยาเสพติด ยังเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน และส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชนอย่างมาก โดยเฉพาะในเขตเทศบาล และกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จำเป็นที่จะต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีตัวยาใหม่ๆ ที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้นำมาเผยแพร่ ซึ่งจะต้องมีมาตรการป้องกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลและกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งแพร่ระบาดที่สำคัญที่มีทั้งผู้เสพและผู้ค้าระดับขายปลีกให้กับผู้เสพ

๓.๒ ประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งในมิติของการเสพและการกระทำความผิดมีสัดส่วนของผู้ที่มีอายุไม่เกิน ๒๔ ปี หรือวัยเด็กและเยาวชนร้อยละ ๔๐ โดยส่วนใหญ่ยังอยู่ในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี โดยร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้าไปเกี่ยวข้องมีอาชีพและรายได้ ส่วนใหญ่คือ รับจ้าง แรงงาน และเกษตรกร

๓.๓ ยาเสพติดที่เป็นปัญหาแพร่ระบาดหลัก คือ ยาบ้า รองลงมาคือกัญชา พืชกระท่อม ไอซ์ และเฮโรอีน และที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด คือ คีตามีน ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากในอดีต นอกจากนี้ยังพบการใช้ยาควบคุม/ยาอันตรายในทางที่ผิดในกลุ่มเด็กและเยาวชน

นโยบาย

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กำหนดให้ปี ๒๕๖๑ เป็นปีเร่งรัดปราบปรามยาเสพติด และมอบนโยบายการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยมีเรื่องการร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มอบนโยบายการปราบปรามยาเสพติด โดยเน้นย้ำให้ดำเนินการตามเป้าหมายด้านยาเสพติดที่ต้องเร่งปราบปราม พร้อมทั้งการขยายผลไปยังบุคคลที่อยู่เบื้องหลัง และประสานกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อตรวจสอบเส้นทางการเงินของกลุ่มผู้กระทำความผิด เพื่อทำการสืบสวนสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งเครือข่าย การปราบปรามบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย หรือที่อยู่เกินเวลากฎหมายกำหนด (over stay)

๓. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ มอบนโยบายให้เร่งดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด โดยต้องลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ภายใต้หลักการ “การอำนวยความสะดวก ลดความเหลื่อมล้ำ ขจัดความทุกข์ยาก สร้างประชาสามัคคี และส่งเสริมคนดีสู่สังคม” มีจุดเน้น ดังนี้

๓.๑ เร่งรัดงานด้านความร่วมมือกับนานาประเทศ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะลดทอนศักยภาพการผลิตของแหล่งผลิตนอกประเทศ

๓.๒ ปรับกฎหมายยาเสพติดให้เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวใหม่

๓.๓ สร้างการรับรู้และความเข้าใจในนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล ให้กับประชาชน

๓.๔ พัฒนางานด้านป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนให้ครอบคลุมทุกช่วงวัยและมีคุณภาพมากขึ้น และเน้นการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

กรอบความคิด

๑. กรอบความคิดลดปัญหาเร่งด่วน

แก้ไขสถานการณ์ปัญหายาเสพติดใน ๓ ส่วนได้แก่ ๑) ต้นทาง คือ แหล่งผลิตและการผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน จนถึงการนำเข้ายาเสพติดที่สร้างปัญหาให้กับประเทศ ๒) กลางทาง คือ การลักลอบลำเลียงและการค้าทุกระดับในประเทศ การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่โดยเฉพาะหมู่บ้านชุมชน ๓) ปลายทาง คือ ประชากรที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ผู้เสพ กลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน

๒. กรอบความคิดสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๒.๑ น้อมนำศาสตร์พระราชา เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อสร้างและพัฒนาให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒.๒ การขับเคลื่อนตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม และโครงการไทยนิยม ยั่งยืน

๒.๓ นโยบายยาเสพติดโลกจากผลการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ สมัยพิเศษ ว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก ค.ศ. ๒๐๑๖ (United Nations General Assembly Special Session - UNGASS 2016)

จุดมุ่งหมาย

ลดศักยภาพการผลิตยาเสพติดภายนอกประเทศที่เป็นต้นทางการผลิตยาเสพติดเข้าสู่ในประเทศ ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดในระดับข้ามชาติและในประเทศที่เป็นขบวนการแพร่กระจายยาเสพติดในประเทศ และแก้ไขหรือลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ที่มีปัญหายาเสพติดในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน อย่างเร่งด่วน

ทั้งนี้ แผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เร่งด่วน ปี ๒๕๖๑ เป็นแผนที่ชี้แนะและเสริมในจุดเน้นสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลและสถานการณ์ปัจจุบัน ภายใต้แผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัย ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑ ควบคู่กับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ประกอบด้วย ๔ แผนหลัก ดังนี้

๑. แผนความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก

๑. สถานการณ์

๑.๑ การผลิตและค้ายาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำในปี ๒๕๖๑ และภาวะการผลิตล้นเกิน (over supply) ยังคงดำรงอยู่ส่งผลให้ยาเสพติดถูกลักลอบนำเข้าสู่ประเทศไทย และกระจายไปยังประเทศต่างๆ ในภูมิภาคมากขึ้น

๑.๒ การควบคุมสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์ ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดยังมีช่องว่างที่ทำให้สารดังกล่าวสามารถเล็ดลอดเข้ามายังแหล่งผลิตยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก รวมทั้งกลุ่มผู้ผลิตพยายามผลิตยาเสพติดตัวอื่น เช่น คีตามีน กระจายไปยังกลุ่มผู้เสพใหม่ๆ มากขึ้น จนอาจส่งผลกระทบต่อปัญหายาเสพติดของประเทศต่างๆ

๒. เป้าหมาย

๒.๑ ยกระดับการปิดล้อมพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำฝั่งร่วมกันของ ๖ ประเทศ เพื่อสกัดกั้นควบคุมและปราบปรามการผลิตและค้ายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

๒.๒ ขยายนโยบายการพัฒนาทางเลือกไปยังพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำโดยเน้นการนำศาสตร์พระราชาไปใช้ในการปลูกพืชทดแทน พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

๓. มาตรการ/แนวทาง

๓.๑ ยกระดับปฏิบัติการสามเหลี่ยมทองคำภายใต้โครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยปี ๒๕๖๑ ให้มากขึ้น รองรับแนวโน้มสถานการณ์การผลิตยาเสพติดในภูมิภาค โดย

๓.๓.๑ ปรับแผนปฏิบัติการฯ ปี ๒๕๖๑ ของสมาชิก ๖ ประเทศให้มีจุดเน้นการปฏิบัติร่วมกัน ภายใต้เป้าหมายการปิดล้อมพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำให้ได้มากที่สุด

๓.๓.๒ แสวงความร่วมมือของประเทศที่ได้รับผลจากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างประสิทธิภาพของแนวปิดล้อมส่วนหน้าของ ๖ ประเทศ ทั้งระยะเร่งด่วนและการวางพื้นฐานของนโยบายการพัฒนาระยะยาว

๓.๒ ผนึกกำลัง ๖ ประเทศ ร่วมกันควบคุม สกัดกั้นสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์ที่ใช้ผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำภายใต้แนวความคิด “no precursor no drug” โดย

๓.๒.๑ เน้นการควบคุมสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์สำคัญที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดทั้ง ๖ ประเทศกำหนดเป็นเป้าหมายในการควบคุมสกัดกั้นให้เป็นมาตรฐานร่วมกัน รวมทั้งแสวงหามาตรการที่เหมาะสมของทุกประเทศต่อสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์ ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม มิให้มีช่องว่าง

๓.๒.๒ พัฒนาระบบและกลไกที่ควบคุมสารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ที่ใช้ผลิตยาเสพติดของ ๖ ประเทศ มีแผนงานร่วม มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด ทั้งการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน การควบคุมการขยายผลการปฏิบัติ การสร้างฐานข้อมูลร่วม รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

๓.๒.๓ สร้างมาตรการและปฏิบัติการเฉพาะในการเฝ้าระวัง เกาะติดสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงเป็นพิเศษ รวมทั้งให้มีการประเมินสถานการณ์สารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์ อย่างต่อเนื่อง

๓.๓ พัฒนาความร่วมมือกับ ๖ ประเทศ เน้นการปราบปราม ทำลายแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเป็นเป้าหมายสำคัญ โดย

๓.๓.๑ กำหนดพื้นที่ที่มีแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะหาข่าวสาร ตรวจสอบและประมาณการที่ตั้งแหล่งผลิต ฯลฯ เพื่อกำหนดมาตรการการปฏิบัติความร่วมมือในการปราบปราม ทำลายและปิดล้อมตามความเหมาะสม

๓.๓.๒ เสนอมาตรการให้ทั้ง ๖ ประเทศหรือที่เกี่ยวข้อง มีมาตรการเฝ้าระวัง เกาะติดสืบสวนนักเคมีจากต่างประเทศ มิให้เข้ามายังแหล่งผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ รวมทั้งแสวงหาช่องทางการป้องปรามการเข้าเมือง รวมทั้งจับกุม ปราบปรามตามกฎหมายการกระทำความผิด

๓.๔ เพิ่มประสิทธิภาพจุดตรวจเส้นทางและด่านตรวจของประเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสกัดกั้นและปิดล้อมพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

๓.๔.๑ วิเคราะห์เส้นทางการลำเลียง ขนส่ง สารตั้งต้น เคมีภัณฑ์และยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่แหล่งผลิตในสามเหลี่ยมทองคำของ ๖ ประเทศ เพื่อหาจุดเสี่ยงของการลำเลียงยาเสพติด

๓.๔.๒ วางมาตรการปิดล้อมพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วยการให้แต่ละประเทศเพิ่มความเข้มแข็งของจุดตรวจเส้นทางและด่านตรวจสำคัญที่มีความเสี่ยงสูง โดยการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม และผลักดันให้มีการเชื่อมโยงทั้ง ๖ ประเทศ

๓.๕ กำหนดเป้าหมายเครือข่ายการผลิตและค้ายาเสพติดรายสำคัญในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ เป็นเป้าหมายร่วมของ ๖ ประเทศ

๓.๕.๑ ผลักดันให้ทั้ง ๖ ประเทศหรือประเทศที่มีข่าวสารมีแผนปฏิบัติการร่วมเฉพาะเป้าหมาย กำหนดให้กลุ่มว่าที่ผลิตและค้ายาเสพติดรายสำคัญในสามเหลี่ยมทองคำ เป็นเป้าหมายการปราบปรามร่วมกัน โดยมีมาตรการในด้านการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำลัทธิปฏิบัติ การสืบสวน การตัดวงจรการเงิน การเชื่อมโยงเครือข่าย การแลกเปลี่ยนข่าวสาร ฯลฯ

๓.๕.๒ ผลักดันให้มีการกำหนดเป้าหมายเครือข่ายการผลิตและค้ารายสำคัญ เป็นปฏิบัติการร่วมของประเทศที่เกี่ยวข้อง

๓.๖ ยกระดับปฏิบัติการคู่ขนานแนวชายแดนระหว่างประเทศในพื้นที่จุดเสี่ยงของยาเสพติดเพื่อสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ จากสามเหลี่ยมทองคำ โดย

๓.๖.๑ แต่ละประเทศที่มีชายแดนร่วมกัน วิเคราะห์จุดเสี่ยงของปัญหายาเสพติด และผลักดันให้มีการปฏิบัติการร่วมกันแบบคู่ขนานของประเทศที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมายพื้นที่ การจัดทำลัทธิปฏิบัติ การประสานงาน ฯลฯ

๓.๖.๒ สำหรับการปฏิบัติของประเทศไทย ให้กำหนดพื้นที่จุดเสี่ยงตามแนวชายแดนด้านภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางและล่าง เป็นเป้าหมายปฏิบัติการร่วมกันแบบคู่ขนานกับประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ยกระดับความร่วมมือในการปฏิบัติกับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายใต้ MOU ยูนนาน-ปปส.ภาค ๕

๓.๖.๓ ให้ ๔ ประเทศตอนบนที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการสกัดกั้น ควบคุม ป้องปรามและปราบปรามการลักลอบลำเลียงสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์ และยาเสพติด โดยใช้แม่น้ำโขง เพื่อให้แม่น้ำโขงปลอดจากความเคลื่อนไหวด้านยาเสพติด

๓.๗ ใช้นโยบายการพัฒนาเชิงรุกเพื่อการพัฒนาทดแทนในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ เพื่อเปิดทางเลือกให้เป็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน โดย

๓.๗.๑ ประเทศไทยในฐานะริเริ่มแนวความคิด นโยบายการพัฒนาทดแทนเพื่อเปิดทางเลือกในการพัฒนา แก้ไขปัญหายาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ จะดำเนินการโน้มน้าว ผลักดันให้สมาชิก ๖ ประเทศเห็นชอบและสนับสนุนนโยบายนี้ และบรรจุลงในแผนแม่บท ๖ ประเทศที่กำลังจัดทำขึ้นในระยะต่อไปโดยการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ในมิติต่าง ๆ

๓.๗.๒ หากหรือร่วมกับประเทศที่มีการลักลอบผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ เพื่อศึกษา วิเคราะห์หามาตรการที่เหมาะสมในการพัฒนาต่อกลุ่ม หรือพื้นที่ที่เป็นที่ยอมรับของประเทศนั้นๆ โดยการพัฒนาพื้นที่ที่จะใช้ศาสตร์พระราชที่ครอบคลุมทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข อาชีพ การเกษตร การท่องเที่ยวและบริการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม การแก้ไขปัญหายาเสพติด ในระดับที่เหมาะสม

๓.๘ ขยายความร่วมมือกับประเทศในอาเซียนและประเทศที่ได้รับผลกระทบต่อนโยบายยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดย

๓.๘.๑ ขยายความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนตามแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อประชาคมอาเซียนปลอดภัยจากยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๘ ที่สมาชิกอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศได้มีมติเห็นพ้องร่วมกัน โดย

๑) ขยายความร่วมมือในด้านการข่าว การปฏิบัติการกับประเทศในอาเซียนที่มีข่าวสารความเชื่อมโยงกับยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำที่สำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เพื่อให้การปฏิบัติการครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการกำหนดเป้าหมาย การสืบสวนทางการเงิน การลักลอบลำเลียงยาเสพติด ฯลฯ

๒) ขอความร่วมมือให้สมาชิกอาเซียน ที่มีศักยภาพให้การสนับสนุน ช่วยเหลือกลุ่มประเทศในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ รวมทั้ง สนับสนุนนโยบายการพัฒนา ฯลฯ

๓.๘.๒ ขยายความร่วมมือต่อองค์กรประเทศ และกลุ่มประเทศนอกภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศในสามเหลี่ยมทองคำโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายการพัฒนาทดแทน

โครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน ได้แก่

๑. โครงการ/แผนปฏิบัติการสามเหลี่ยมทองคำ (สำนักงาน ป.ป.ส. รับผิดชอบหลัก)

ตัวชี้วัด คือ

๑. มีกิจกรรมความร่วมมือที่ปรากฏผลเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น

๒. การจับกุม ตรวจยึดสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิต มีจำนวนสูงมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

กับปีที่ผ่านมา

๒. แผนสกัดกั้นปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด

๑. สถานการณ์

๑.๑ กลุ่มการค้ายาเสพติดในระดับต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศยังมีความเชื่อมโยงกันหลายพื้นที่ ทำให้มีการลำเลียงและการกระจายยาเสพติดไปยังพื้นที่ต่างๆ ยังสามารถดำเนินการได้

๑.๒ ประเทศไทยยังเป็นทางผ่านของยาเสพติดไปยังต่างประเทศมากขึ้น ทำให้เกิดเครือข่ายระหว่างประเทศหลายเครือข่ายได้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการปฏิบัติ จนเกิดเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่เชื่อมโยงกับการกระทำความผิดฐานอื่นๆ

๑.๓ แนวโน้มของความเจริญทางเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน ทำให้การกระทำความผิดยาเสพติดที่ใช้ช่องทางและเทคโนโลยีใหม่ๆ มากขึ้น

๒. เป้าหมาย

๒.๑ พัฒนาประสิทธิภาพการสกัดกั้นยาเสพติดอย่างครบวงจร

๒.๒ ลดอิทธิพลการค้ายาเสพติดในทุกระดับ เพื่อตัดวงจรการค้าโดยมุ่งที่ตัวบุคคล

๒.๓ ปราบปรามเครือข่ายอาชญากรรมยาเสพติดข้ามชาติ

๓. มาตรการ/แนวทาง

กำหนดแนวทางเป็น ๒ วง คือ วงนอก เป็นวงสกัดกั้น ป้องกันมิให้ยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย มีกระทรวงกลาโหม รับผิดชอบ วงใน เป็นวง สกัดกั้นพื้นที่ตอนในและปราบปรามผู้ลักลอบลำเลียงผู้ค้ายาเสพติด มีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบ ดังนี้

๓.๑ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อลดปริมาณยาเสพติดในประเทศ โดย

๓.๑.๑ กำหนดพื้นที่ภาคเหนือ เป็นพื้นที่เป้าหมายสกัดกั้นที่มีความสำคัญสูงสุด ในปี ๒๕๖๑ โดย

๑) ให้ความสำคัญกับเรื่องการข่าว การเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การประสานระหว่างหน่วย กลไกด้านการข่าว ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อนำไปสู่การจับกุม

๒) ให้มีการจัดระบบ บูรณาการสกัดกั้นแบบครบวงจรในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ตอนบน ครอบคลุมทั้งการสร้างแนวป้องกันเชิงรุก การสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน การตั้งจุดตรวจ ด่านตรวจ การใช้เทคโนโลยี การสร้างหมู่บ้านเข้มแข็งและการพัฒนา รวมทั้งการบั่นทอนอิทธิพลโครงสร้างการค้าตามแนวชายแดน ฯลฯ

๓) กำหนดการบริหารจัดการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคเหนือ ตอนบนและตอนล่าง ให้เป็นเอกภาพ เพื่อระดมสรรพกำลังสกัดกั้นยาเสพติดการปราบปรามแหล่งพักยาที่เข้ามาในพื้นที่ภาคเหนือ โดยมอบหมายแม่ทัพภาคที่ ๓ /ผอ.รมน.ภาค ๓ /ผอ.ศอ.ปส.ชน.ภาค ๓ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๓.๑.๒ กำหนดพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพื้นที่สกัดกั้นรอง โดยมีเป้าหมาย ๕ จังหวัด ได้แก่ เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม อุบลราชธานี โดยให้มีการวางระบบการข่าวที่เชื่อมโยงกัน ให้มีการบูรณาการกำลังสกัดกั้นอย่างครบวงจรในพื้นที่เป้าหมายโดยมอบหมายแม่ทัพภาคที่ ๒ /ผอ.รมน.ภาค ๒ /ผอ.ศอ.ปส.ชน.ภาค ๒ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๓.๑.๓ สร้างการรับรู้ ทำความเข้าใจกับประชาชนบริเวณแนวชายแดน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง แจ้งข่าวสารการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน

๓.๒ สกัดกั้นเส้นทางภายในประเทศ เพื่อสกัดกั้นจับกุมการลำเลียงยาเสพติดเข้าพื้นที่ตอนใน โดย

๓.๒.๑ ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของจุดตรวจ จุดสกัดกั้นยาเสพติดตามเส้นทางหลัก - รองที่เป็นจุดเสี่ยงในการลำเลียงยาเสพติด ทั้งโดยการวิเคราะห์พื้นที่ การจัดตั้งจุดตรวจแบบถาวร - กึ่งถาวร การจัดกำลังปฏิบัติการที่เหมาะสม ฯลฯ โดยจัดวางให้ครอบคลุมทั้งในระดับชาติ ภาค และภายในจังหวัด

๓.๒.๒ พัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีการสกัดกั้นให้ทันสมัย เชื่อมโยงฐานข้อมูลสำหรับปฏิบัติการ พัฒนาระบบ License plates ระบบ CCTV จัดให้มีเครื่อง x-ray สนับสนุนการตรวจยานพาหนะ วัตถุต้องสงสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ความพร้อมในจุดตรวจเส้นทางหลัก

๓.๒.๓ จัดให้มีกำลังปฏิบัติการประจำจุดตรวจเส้นทางสำคัญเป็นกำลังเฉพาะต่อเนื่อง และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอให้ทันกับกลยุทธ์ของผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งสร้างมาตรฐานจุดตรวจเส้นทางที่สำคัญ

๓.๒.๔ เพิ่มมาตรการควบคุมการขนส่งสินค้า พัสตุภัณฑ์ ทั้งทางบก ทางอากาศ ทางไปรษณีย์ ให้มีการปฏิบัติอย่างเข้มงวดตามข้อกำหนดเพื่อป้องกันการลักลอบส่งยาเสพติดตามช่องทางดังกล่าว

๓.๓ เร่งควบคุมสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดภายในประเทศ เพื่อป้องกันและตัดวงจรสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ไปสู่แหล่งผลิต โดย

๓.๓.๑ กำหนดประเภทสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดเป็นสาระสำคัญที่จะต้องจัดระบบ เฝ้าระวัง มีให้ลักลอบนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวชายแดน

๓.๓.๒ จัดระบบและกลไกการบริหาร และควบคุมสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับ ควบคุม รวมทั้ง วางระบบข้อมูล การประสานงานเชื่อมโยงกับต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ ปราบปราม กลุ่มการค้ายาเสพติดรายสำคัญ เป็นเป้าหมายสำคัญของการสืบสวน ปราบปราม เพื่อตัดวงจรในด้านอุปทาน โดยมีกลุ่มการค้ารายสำคัญที่กำหนดเป็นเป้าหมาย

๓.๔.๑ กลุ่มการค้าสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์สำคัญ

๓.๔.๒ กลุ่มการค้าที่เป็นเครือข่ายของกลุ่มวัวและกลุ่มชาติพันธุ์

๓.๔.๓ กลุ่มการค้าสำคัญในระดับภาค และจังหวัด

๓.๔.๔ การปราบปรามเครือข่ายการค้าการแพร่ระบาดของยาเสพติดเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดในพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน เป้าหมายจากการสำรวจสภาพปัญหาเสพติด ข้อมูลของทีมขับเคลื่อนระดับตำบลในโครงการไทยนิยม ยั่งยืน และห้องเรียนที่ได้รับจากประชาชน

๓.๕ จัดกลไกและชุดปฏิบัติการที่ชัดเจนรับผิดชอบในการสืบสวน เกาะติดและปราบปรามเครือข่ายการค้าที่เป็นเป้าหมาย ตาม ๓.๔ รวมทั้งขยายผลทำลายเครือข่าย

๓.๖ ตัดวงจรทางการเงินของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในทุกระดับ เพื่อบั่นทอน ทำลายศักยภาพของเครือข่ายการค้ายาเสพติด โดย

๓.๖.๑ ศึกษา วิเคราะห์และกำหนดมาตรการควบคุมและสืบสวนทางการเงินต่อเครือข่ายทางการเงินตามแนวชายแดนที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อตัดวงจรความเชื่อมโยงกับกลุ่มการค้า ตามแนวชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านในรูปแบบต่างๆ

๓.๖.๒ บูรณาการมาตรการการสืบสวนทางการเงิน เพื่อร่วมการปฏิบัติ ทั้งมาตรการการฟอกเงิน มาตรการตรวจยึดทรัพย์สินและมาตรการทางด้านภาษี โดยจัดให้มีกลไกคณะทำงานบูรณาการทางการเงินเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงด้วยกัน

๓.๖.๓ ศึกษา วิเคราะห์แนวโน้มการใช้เงินสกุลใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นช่องทางสำหรับการฟอกเงินยาเสพติดและธุรกิจผิดกฎหมาย พร้อมกับหามาตรการป้องกัน ปราบปราม

๓.๖.๗ ใช้มาตรการริบทรัพย์สิน โดยการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด โดยบูรณาการกฎหมายที่มีอยู่และเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สินของหน่วยงานต่าง ๆ มาดำเนินการ ได้แก่ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติป้องกันการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

๓.๗ สืบสวนโครงสร้างองค์กร ปราบปรามเครือข่ายอาชญากรรมยาเสพติดข้ามชาติที่เข้ามา มีบทบาทในประเทศไทย โดยมีกลุ่มที่สำคัญ ได้แก่

๓.๗.๑ กลุ่มเครือข่ายคนผิวสีโดยเฉพาะชาวแอฟริกันตะวันตก

๓.๗.๒ กลุ่มเครือข่ายชาติพันธุ์ตามแนวชายแดน

๓.๗.๓ กลุ่มเครือข่ายยาเสพติด ที่เชื่อมโยง กับอาชญากรรมอื่น

๓.๗.๔ กลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดชาวต่างประเทศและชาวไทยในจังหวัดท่องเที่ยว

โดยให้ประเมินพื้นที่เคลื่อนไหว ขนาดปัญหา รูปแบบการกระทำความผิด และผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้ว ให้กำหนดมาตรการที่เหมาะสม ทั้งในด้านการควบคุม การบูรณาการบังคับใช้กฎหมาย การจัดกลไกปฏิบัติการ ฯลฯ เพื่อลดปัญหาให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้มีการจัดกลไกการปฏิบัติที่ชัดเจนใน ๔ กลุ่มเครือข่ายดังกล่าว

๓.๘ สืบสวนทางคอมพิวเตอร์/ โซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นแนวโน้มใหม่ของการกระทำความผิด ยาเสพติดและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง โดย

๓.๘.๑ จัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบสวนทางคอมพิวเตอร์/โซเชียลมีเดีย ในหน่วยสืบสวนปราบปรามโดยเฉพาะ

๓.๘.๒ ให้นำหน่วยปราบปรามยาเสพติด จัดตั้งกลไกและหน่วยที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการสืบสวนปราบปรามทางคอมพิวเตอร์ / โซเชียลมีเดีย และให้มีการจัดระบบเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านข้อมูล

๓.๘.๓ พัฒนาศักยภาพที่รับผิดชอบในหน่วยปราบปรามยาเสพติดให้มีทักษะเกี่ยวกับการสืบสวนทาง คอมพิวเตอร์ / โซเชียลมีเดีย ด้วยการอบรมในหลักสูตรต่างๆ พร้อมทั้งมอบหมายอำนาจ โดยการแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ

๓.๘.๔ สร้างการมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการซื้อขายยาเสพติดบนโซเชียลมีเดีย

๓.๙ เร่งพัฒนาหน่วยปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายทั้งประเทศให้มีประสิทธิภาพ ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดย

๓.๙.๑ พัฒนาการสืบสวน การข่าว การขยายผล การสืบสวนทางการเงินทางเครือข่ายออนไลน์ การทำลายเครือข่ายการค้า การสอบสวนคดี รวมทั้ง พัฒนาเทคโนโลยีข้อมูล เทคโนโลยีการสืบสวน

๓.๙.๒ พัฒนาจริยธรรม คุณธรรมของการสืบสวน การใช้กฎหมาย มิให้ใช้อำนาจในทางที่ผิด และประพฤตินิยม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาในหมู่ประชาชน

๓.๙.๓ จัดกลไก เจ้าหน้าที่ ให้มีความพร้อมในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการปฏิบัติตามแผน

โครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน คือ

๑. โครงการสกัดกั้นยาเสพติด (กระทรวงกลาโหม รับผิดชอบหลัก)

๒. โครงการปราบปรามเครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบ

หลัก)

๓. โครงการปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดและผู้มีอิทธิพล (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รับผิดชอบหลัก)

ตัวชี้วัด คือ

๑. เครือข่ายการค้าระดับข้ามชาติที่ถูกดำเนินการเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

๒. การจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดรายสำคัญไม่น้อยกว่า ๖๒,๐๐๐ คดี (ปี ๒๕๖๑)

๓. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชน

๑. สถานการณ์

๑.๑ การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งถือเป็นยังคงปรากฏจากการแพร่กระจาย ยาเสพติดจำนวนมากและมีราคาไม่สูงส่งสู่ชุมชน ทำให้เกิดผู้ค้า ผู้เสพ ในชุมชน

๑.๒ ประชากรที่เป็นวัยเด็กและเยาวชน ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ายาเสพติด รวมถึงผู้มีอาชีพรับจ้าง แรงงาน เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เป็ผู้เสพ หรือผู้ค้า จำนวนมาก โดยเฉพาะชุมชน ในเขตเทศบาลและกรุงเทพมหานคร

๑.๓ ผู้เสพ ผู้ติด ที่เข้ารับการรักษาบำบัดรักษายาเสพติดส่วนใหญ่ยังคงเป็นผู้เข้าบำบัดรักษา รายใหม่ ผู้เสพส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๐-๒๔ ปี เป็นผู้ว่างงานประมาณร้อยละ ๒๐ และประกอบอาชีพ ประมาณ ร้อยละ ๘๐ โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๓๕ ประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือเกษตรกร ยาเสพติด ที่มีการใช้มากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมาคือ กัญชา ไอซ์ และผู้ผ่านการบำบัดรักษาบางส่วนยังมีการกลับไปใช้ ยาเสพติดซ้ำ

๒. เป้าหมาย

๒.๑ ลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉพาะในเขตเมือง เขตเทศบาล พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างเห็นผลและสร้างระบบป้องกันภัยยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาในกุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มเป้าหมายอื่น ที่ตกเป็นเหยื่อ ของขบวนการค้ายาเสพติด เสริมด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับประชาชนทุกช่วงวัย

๓. มาตรการ/แนวทาง

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยมีเรื่องความร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีเป้าหมายการดำเนินงานลงในระดับหมู่บ้าน ชุมชน ทั้งประเทศ เนื่องจากหมู่บ้าน ชุมชน ถือเป็นวงในตรงกลาง ที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด การแก้ไขปัญหายาในพื้นที่ หมู่บ้าน ชุมชน ที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีความจำเป็นต้องดำเนินการในหลายมาตรการไปพร้อม ๆ กัน ทั้งการแก้ไขปัญหายาปัจจุบัน ป้องกันปัญหาในอนาคต ดังนั้น แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน หมู่บ้าน ชุมชน จึงต้องบูรณาการกับแนวทางของโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ควบคู่ไปด้วยกัน โดยกำหนดให้นำ มาตรการ/แนวทาง คือ “สร้างการรับรู้ ปรามปรามผู้ค้า บำบัดรักษาผู้ป่วย ป้องกันกลุ่มเป้าหมาย ขยายการมี ส่วนร่วม” ลงดำเนินการในพื้นที่ตามสถานการณ์ปัญหา มีแนวทาง ดังนี้

๓.๑ ให้มีการบูรณาการกับกลไกการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในระดับ จังหวัด อำเภอ โดยมีทีมขับเคลื่อนโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ระดับตำบล เป็นกลไกในการขับเคลื่อนร่วมกับ ชุดปฏิบัติการตำบล ที่อยู่ในจังหวัด อำเภอ ในการบูรณาการดำเนินกระบวนการแก้ไขปัญหายาเสพติดและ ให้กลไกที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ระดับ จังหวัด/อำเภอ ศอ.ปส.จ./กทม. ศป.ปส.อ./เขต อำนวยการสนับสนุน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน

๓.๒ จัดทำชุดความรู้ คู่มือ เกี่ยวกับยาเสพติด ให้กับทีมขับเคลื่อนหรือชุดปฏิบัติการ ระดับตำบล เพื่อเป็นแนวในการลงไปพบกับประชาชนรายครัวเรือน เพื่อสำรวจข้อมูลสภาพปัญหาเสพติด

๓.๓ ทีมขับเคลื่อนระดับตำบลตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ทำการสำรวจข้อมูลสภาพ ปัญหาในหมู่บ้าน ชุมชน หากพบปัญหา ให้ประสานกับชุดปฏิบัติการตำบล (ยาเสพติด) เข้าดำเนินการ และ ให้ ศอ.ปส.จ./ศป.ปส.อ. ทบทวนสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน จากข้อมูลการสำรวจสถานะ ปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบข้อมูลที่ได้รับข้อร้องเรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายพื้นที่เป้าหมาย ดำเนินการแก้ไขปัญหายา เมื่อได้ข้อมูลแล้วให้ส่งต่อให้กับหน่วยงานหรือกลไกที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ

๓.๔ ทำความเข้าใจ สร้างการรับรู้สู่ชุมชน ในเรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายา ในลักษณะสัญญาประชาคม รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการไทยนิยมยั่งยืน

๓.๕ ดำเนินมาตรการปราบปรามเพื่อยุติบทบาท นำผู้ค้ายาเสพติดออกจากชุมชน โดยการกดดันให้หยุดพฤติกรรม ห้ามมิให้มีการค้ายาเสพติดในชุมชนทั้งผู้ค้าเก่าและการขยายไปสู่ผู้ค้าใหม่ การปราบปรามบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด โดยมีแนวทาง คือ

๓.๕.๑ เร่งดำเนินการตามข้อมูลรายงานผู้ค้าในพื้นที่ ความเคลื่อนไหวของผู้ค้า เพื่อระบุตัวตน ตลอดจนนำข้อร้องเรียนของประชาชนที่ร้องเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ มาดำเนินการ เพื่อลดปัญหาการค้ายาเสพติดและความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

๓.๕.๒ ปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้นยาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชน เป้าหมายผู้ค้า ยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยชุดปฏิบัติการปิดล้อม ตรวจค้น ปราบปรามยาเสพติด

๓.๕.๓ ปฏิบัติการเฝ้าระวังป้องปราม พื้นที่เสี่ยง สถานบริการ สถานประกอบการ ที่เป็นแหล่งมั่วสุ่มยาเสพติดของเด็กและเยาวชนโดยบูรณาการร่วมกับชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม

๓.๕.๔ ปฏิบัติการจิตวิทยามวลชน ป้องปราม มิให้ผู้เกี่ยวข้องสร้างปัญหาหรือเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดควบคู่กัน โดยจัดชุดปฏิบัติการฯ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๓.๕.๕ ขยายผลการจับกุมในพื้นที่ไปสู่ผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีอิทธิพล เจ้าหน้าที่รัฐ ที่สนับสนุนอยู่เบื้องหลัง โดยการประสาน สนธิกำลังกับหน่วยงานด้านปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย ในระดับเหนือขึ้นไป และนำมาตราการสมคบ มาตรการทางทรัพย์สินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการ เพื่อดำเนินการต่อผู้บงการหรือรายสำคัญ

๓.๖ ดำเนินมาตรการบำบัดรักษาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ในแต่ละระบบการบำบัดรักษา รวมทั้งการติดตามดูแล ให้ความช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาผู้ผ่านการบำบัดให้มีศักยภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุข โดยมีแนวทาง คือ

๓.๖.๑ เพิ่มการเข้าถึงระบบการบำบัดรักษาของผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด หรือมีข้อมูลว่ามีผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด โดยการรณรงค์ตามนโยบายผู้เสพเป็นผู้ป่วย การประชาสัมพันธ์ชวนให้เข้ารับการบำบัดด้วยสมัครใจส่งเสริม สนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการค้นหาคัดกรอง ประเมินอาการจำแนก คัดกรอง ตามพฤติกรรมของผู้ป่วยเพื่อเตรียมนำเข้าสู่การบำบัดรักษา โดยมี รพศ. รพท. รพช. หรือสถานที่อื่น ๆ ที่จัดตั้งเป็นศูนย์คัดกรองระดับอำเภอ ทำหน้าที่ในการคัดกรอง ให้คำปรึกษาเบื้องต้นและส่งต่อผู้ป่วยเพื่อรับ การบำบัดรักษา

หากพบผู้เสพจากการตั้งด่าน จุดตรวจ หรือการจัดระเบียบสังคม ในกรณีตรวจพบ เป็นผู้ต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติด ให้ดำเนินการตามประกาศ คสช.ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ และกระบวนการแนวทาง ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่องการนำตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัด พื้นที่ฟู และประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดพื้นที่ฟู ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

๓.๖.๒ บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด โดยศูนย์คัดกรองประเมิน ความรุนแรงของการเสพยาเสพติด ส่งผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลยาเสพติด/สถานฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด/ ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อทำการบำบัดรักษาและการลดอันตรายจากยาเสพติด ตามเกณฑ์มาตรฐานของ กระทรวงสาธารณสุข

๓.๖.๓ พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการคัดกรอง การบำบัดรักษาฟื้นฟู การลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) และการติดตามดูแลช่วยเหลือต่อเนื่องผู้ผ่านการบำบัดรักษา

๓.๖.๔ จัดระบบการบำบัดฟื้นฟูรองรับในแต่ละระบบ ให้มีมาตรฐาน และเหมาะสมกับ
ภาวะของผู้ป่วย ดังนี้

บำบัดในระบบสมัครใจ (ระบบสถานพยาบาล/ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม/ฯลฯ)

๑) พัฒนาหลักสูตร กระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด
ให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน
ประสิทธิภาพ

๒) ให้การบริการด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพที่เข้าถึงง่าย มีคุณภาพและ
ประสิทธิภาพ

๓) สนับสนุนให้สถานพยาบาล/สถานบำบัดในทุกจังหวัด ให้สามารถดูแล
บำบัดรักษา ผู้เสพยาเสพติดได้ โดยจัดหาสถานที่เพื่อรองรับการบำบัดรักษา ยาเสพติด ให้ครอบคลุมพื้นที่ตามบริบท
และสภาพปัญหาการแพร่ระบาด

๔) ส่งเสริมด้านการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดที่คล่องตัว ครอบคลุม
มาตรฐาน เป็นมิตรกับผู้บำบัด อาศัยกลไกระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ยาเสพติดแบบบูรณาการ

๕) สนับสนุนการบำบัดฟื้นฟูโดยชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การบำบัดใน
ชุมชน (Community based therapy)

๖) นำกลไกพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ๖พชอ.) เพื่อเสริมประสิทธิภาพ
การค้นหา และ ติดตาม ผู้เสพยาเสพติดในชุมชน

บำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด

๑) สนับสนุนศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด
แบบควบคุมตัว ให้สามารถรองรับต่อเป้าหมายการบำบัดรักษา

๒) พัฒนาศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือสถานที่ฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติดระบบบังคับบำบัด ให้มีมาตรฐานภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข

๓) พัฒนาสถานที่ควบคุมตัวระหว่างการตรวจพิสูจน์ให้มีความเหมาะสมและ
มีกิจกรรมด้านพลานามัยหรือนันทนาการตามความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์

บำบัดรักษาในระบบต้องโทษ

๑) พัฒนาการบำบัดฟื้นฟูฯ ในระบบต้องโทษ ให้มีมาตรฐานภายใต้การกำกับของ
กระทรวงสาธารณสุข

๒) จัดสถานที่บำบัดฟื้นฟูสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีประวัติเสพยา/ติดยาเสพติด
โดยพัฒนาโปรแกรมการบำบัดรักษา รวมทั้งสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการบำบัดรักษา

๓) เตรียมความพร้อมรองรับผู้ผ่านการบำบัดในระบบต้องโทษก่อนส่งกลับ
คืนสังคม

๓.๖.๕ ประเมิน พัฒนาและรับรองคุณภาพสถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูผู้ติดยา
เสพติด ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และหน่วยบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในทุกกระบวน ทั้งระบบสมัครใจ
ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ

๓.๖.๖ ติดตาม ช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัดเพื่อมิให้กลับไปเสพยา

๑) ติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ในทุกระบบ ได้แก่
รูปแบบสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ระบบบังคับ

บำบัด โดยให้ดำเนินการตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง การนำตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การบำบัดฟื้นฟู และการประเมินผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู พ.ศ. ๒๕๖๐

๒) พัฒนาระบบทบทวนผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูระดับจังหวัด อำเภอ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดในทุกระบบ นำกลไกพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอมาใช้ เพื่อทำหน้าที่ติดตามผู้ผ่านการบำบัด

๓) ประสานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ในการสร้างโอกาส ทางเลือกให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและผู้ฟื้นฟูในคดียาเสพติดสามารถเข้าถึงแหล่งสนับสนุนในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นทางสนับสนุนนำสู่ชีวิตใหม่

๔) ส่งเสริมศักยภาพของผู้ฟื้นฟู ผู้ผ่านการบำบัดรักษา เพื่อให้มีความพร้อมทั้งสุขภาพร่างกายและจิตใจ สามารถทำประโยชน์ต่อสังคม

๕) ให้คำปรึกษาครอบครัว เพื่อแนะนำการปรับสภาพครอบครัวให้ผู้ผ่านการบำบัดไม่กลับไปเสพยาเสพติดซ้ำ หรือผู้ฟื้นฟูไม่กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด

๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ ติดตามดูแลช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัดฯ

๗) สื่อสารสาธารณะให้ประชาชนรับทราบ เพื่อสร้างการรับรู้ถึงแนวทางการคืนคนดีสู่สังคม และมีส่วนร่วมและบทบาทในการสนับสนุนแนวทางดังกล่าวให้บรรลุผล

๓.๖.๗ นำมาตรการทางเลือกในการบำบัดรักษา มาใช้ในส่วนที่มีความจำเป็น เช่น มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) มาตรการในการเบี่ยงเบนคดียาเสพติด (Diversion) โดยนำผู้เสพยาเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแทนการลงโทษ

๓.๖.๘ พัฒนาระบบการดูแลผู้เสพยาผู้ติดยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา เยาวชนอายุน้อยกว่า ๑๘ ปี พัฒนาระบบข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จัดทำแนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จัดทำมาตรฐานร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๖.๙ เร่งปรับปรุงกฎหมายให้ทันต่อแนวนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวใหม่

๓.๖.๑๐ เสริมความเข้มแข็งระบบฐานข้อมูลผู้เสพยา ผู้ติดยาเสพติด และลดอันตรายจากยาเสพติดของประเทศ ให้สามารถเข้าถึงเพื่อใช้งานได้ เป็นมิตรกับผู้ใช้งานและสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพการบำบัดรักษา

๓.๗ ดำเนินมาตรการป้องกัน สร้างภูมิคุ้มกันกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน โดยเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน มิให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะการเป็นเหยื่อของขบวนการค้าและกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือจากสภาพแวดล้อมโดยรอบที่เป็นปัจจัยให้เกิดปัญหา ทั้งนี้รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายอื่นที่ต้องเร่งดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๓.๗.๑ กลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา

กลุ่มปฐมวัย ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทั้งทางสมอง ความฉลาด อารมณ์ และคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ ผ่านระบบการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย ด้วยเสริมสร้างทักษะทางสมองในการบริหารจัดการชีวิต (Executive Function) ทักษะชีวิต (Life Skill) และการพัฒนาตนเองของเด็กให้มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกาย จิตใจ และความมีวินัย จึงให้เร่งรัดดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ผลิตและเผยแพร่สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย
- ๒) จัดอบรมหรือชี้แจง ครูพี่เลี้ยง ครูปฐมวัย ตามเป้าหมายที่กำหนด
- ๓) ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานนำสื่อพร้อมครูไปใช้ในการสอดแทรกการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยเริ่มภายในปี ๒๕๖๑
- ๔) ให้มีการติดตาม ประเมินผล การสร้างภูมิคุ้มกันอย่างต่อเนื่อง
ระดับประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ
- ๑) จัดระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษา สอดแทรกในหลักสูตรวิชาปกติ โดยการพัฒนาครูผู้สอน ผู้ช่วยสอน
- ๒) พัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดตลอดช่วงประถมศึกษา
- ๓) จัดกิจกรรมกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์และสร้างจริยธรรม เพื่อสร้างพื้นฐานและต่อยอดจากกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองในชั้นปฐมวัยให้กับนักเรียน
- ๔) จัดทำโครงการครูตำรวจ D.A.R.E. ให้ความรู้สร้างภูมิคุ้มกันแก่เด็กนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ
- ๑) จัดระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษา สอดแทรกในหลักสูตรวิชาปกติหรือวิชาเลือก ให้ความรู้ในเรื่องสถานการณ์และปัญหายาเสพติดในแต่ละมิติที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อนักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าว
- ๒) ในสถานศึกษา ชมรม สนับสนุนเครือข่าย จัดทำกิจกรรมร่วม กิจกรรมทางเลือก เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ด้วยกระบวนการกลมกลืนทางสังคม สร้างความภาคภูมิใจของตนเอง สติปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient)
- ๓) มีกิจกรรมหรือให้คำแนะนำเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ (Resilience) เพื่อให้สามารถอยู่ท่ามกลางปัญหายาเสพติดได้ โดยไม่หันไปใช้ยาเสพติดเป็นทางออกเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา
- ๔) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ยอมรับและเปิดเผยข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ถือเป็นการผิดปกพร่อง เพื่อทำการดูแลแก้ไข ช่วยเหลือด้วยแนวทางที่เหมาะสม และให้โอกาสเด็กได้ศึกษาต่อตามปกติ ในกรณีการค้นพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงภายในสถานศึกษา ให้พิจารณาใช้แนวทางการทำจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาเป็นลำดับแรก โดยความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้งชมรม เครือข่าย/กลุ่ม/องค์กรเยาวชน ฯลฯ ในสถานศึกษา เช่น องค์กรวิชาชีพ เครือข่ายเยาวชน ศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอ.ปส.ย.) ชมรม TO BE NUMBER ONE กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ฯลฯ และมอบบทบาทให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดตามความเหมาะสม
- ระดับอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ
- ๑) จัดกิจกรรมทางเลือกเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ และการสร้างคุณค่าและเป้าหมายในชีวิต โดยใช้กิจกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมทางเลือกอื่นสำหรับเป็นเกราะป้องกันที่เข้มแข็งที่จะอยู่ร่วมกับภัยยาเสพติดได้อย่างปลอดภัย
- ๒) สร้างการมีส่วนร่วมของกลไก/เครือข่ายนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ คนในชุมชน ฯลฯ เพื่อร่วมกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและรอบสถานศึกษา
- ๓) ส่งเสริมสนับสนุน และขับเคลื่อนโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา

๔) สํารวจ คัดกรอง นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม หากพบให้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือ และให้โอกาสในการศึกษาต่อตามปกติ ดังนี้

- กลุ่มเสี่ยง ให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำหลักสูตรและจัดค่ายเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมตามความเหมาะสม

- กลุ่มเสพให้สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสาธารณสุขในพื้นที่ ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางบำบัดรักษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยขอให้เน้นการทำจิตสังคัมบำบัด ในสถานศึกษาเป็นลำดับแรกสุด

ระดับอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ

๑) กิจกรรมทางเลือก จัดทำกิจกรรมร่วมในสถานศึกษา ชมรมสนับสนุนเครือข่าย เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อป้องกันยาเสพติด

๒) กิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม ในสถาบันการศึกษา ชมรม จัดกิจกรรมลักษณะ ที่ช่วยเหลือน้อง โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

ทั้งนี้ ให้บริหารจัดการงบประมาณสนับสนุนหน่วยงาน สถานศึกษา ในระดับพื้นที่ เพื่อเร่งดำเนินการตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๗.๒ กลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษากระทรวงมหาดไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ

๑) ให้จัดตั้ง คณะทำงานสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษาอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน เพื่อสำรวจ ค้นหา ตัวตนเด็กนอกสถานศึกษา และให้การดูแลช่วยเหลือ

๒) ให้รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓) จัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายา โดยกลไกภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของชุมชนเข้าแก้ไขปัญหาคิดทางออกร่วมกัน รวมทั้งออกแบบกิจกรรมการป้องกันที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๔) ขยายโครงการเยาวชนอาสาต้านภัยยาเสพติดและโครงการอื่น ๆ ให้เหมาะสม

๕) บูรณาาร่วมกับโครงการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก และเยาวชนนอกสถานศึกษาในพื้นที่

๓.๗.๓ กลุ่มแรงงานและสถานประกอบการกระทรวงแรงงาน หน่วยงาน สถานประกอบการ ดำเนินการ

๑) จัดทำข้อมูลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติด ในกลุ่มเป้าหมายแรงงานในสถานประกอบการ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหายาในกลุ่มดังกล่าว ส่งเสริมให้สถานประกอบการมีระบบการจัดการด้านยาเสพติด ดูแลและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ด้วยตนเอง

๒) จัดกิจกรรมป้องกันในกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงแรงงานในกลุ่มสถานประกอบการ โดยขยายกรอบการทำงานไปสู่เป้าหมายที่ครอบคลุม โดยการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชน อาสาสมัครแรงงาน

๓) เชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาระหว่างตัวผู้ใช้แรงงานกับการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชน ซึ่งเป็นแหล่งพักอาศัยของผู้ใช้แรงงาน มาร่วมสอดส่องดูแล

๔) รมรณรงค์ให้ผู้ประกอบการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามกฎหมาย มีการดูแลสภาพการทำงานของผู้ใช้แรงงาน เพื่อลดผลกระทบต่อตัวบุคคล และส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ

๓.๗.๔ จัดระเบียบสังคม/ปรับสภาพแวดล้อม ตามแนวทางขจัดร้าย ขยายดี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ

๑) กำหนดแผน เป้าหมายพื้นที่ในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการกระทำผิดที่เสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดได้แก่ กลุ่มรถชิง กลุ่มหรือสถานที่มั่วสุมในพื้นที่ เป็นต้น

๒) จัดระเบียบสังคม และควบคุมพื้นที่เสี่ยง ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่องการจัดระเบียบสังคมสถานบริการและสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

๓) สนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างสภาพแวดล้อมโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การช่วยเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง ศูนย์เยาวชนในระดับพื้นที่พื้นที่สร้างสรรค์/พื้นที่เชิงบวกให้กับเด็กเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น

๓.๘ เร่งสร้าง/ขยายการมีส่วนร่วมของชุมชน

เนื่องจากระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนยังไม่มั่นคง ยังยืนยันมีเงื่อนไขความสำเร็จจำกัดอยู่ที่ “ผู้นำชุมชน” หากมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำ เช่น ย้ายถิ่น มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ต้องยุติบทบาท เสียชีวิต จะมีผลทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมสะดุดหรือลดลง รวมทั้งประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชนยังไม่เชื่อมั่นในความจริงจัง ต่อเนื่องของภาครัฐ จึงต้องเร่งรัดเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

๓.๘.๑ ใช้กลไกตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน เป็นตัวนำจุดประกายร่วมกับประชาชน โดยการ“ปรับทุกข์ ผูกมิตร” ในส่วนของยาเสพติดให้สร้างการรับรู้ในสิ่งที่ประชาชนควรทราบ ได้แก่ พระมหากรุณาธิคุณของพระบรมวงศานุวงศ์ ภัยคุกคามและผลเสียหายจากยาเสพติด การแจ้งข้อมูลยาเสพติด นโยบายผู้เสพเป็นผู้ป่วย การป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น ชี้แจงถึงสิ่งที่ประชาชนควรเข้ามีส่วนร่วม และสิ่งที่ภาครัฐจะดำเนินการและสนับสนุน ทั้งการแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาที่เกี่ยวข้อง

๓.๘.๒ ใช้กลไกในพื้นที่ ร่วมปลุกกระแสสังคม เรื่อง พลังการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการปัญหาต่างๆ โดยมีแนวทาง ดังนี้

๑) รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อสร้างความตระหนัก และกระตุ้นกระแสนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ผ่านทั้งสื่อในวงกว้าง ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ และสนับสนุนการดำเนินการของสื่อเชิงรุกภาคพื้นที่ ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล วิทยากร และกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ของหน่วยงานภาคี / ภาคประชาชน เช่น อสม. อพม. วิทยากรกองทุนแม่ฯ เป็นต้น

๒) ขยายช่องทางรับข้อมูลข่าวสาร ข้อร้องเรียน การแจ้งเบาะแส จากประชาชน และนำสู่การดำเนินการตอบสนองฯ ทั้งด้านปราบปราม และบำบัดรักษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการทำหน้าที่อย่างจริงจังของกลไกภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

๓.๘.๓ สร้างช่องทาง/กิจกรรมที่ประชาชนจะสามารถมีส่วนร่วมได้ทุกรูปแบบ

๑) ดำเนินการโดยยึดหลักการให้ หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ในการวิเคราะห์

ปัญหา กำหนดเป้าหมายและวางแผน ตัดสินใจดำเนินการ และประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินการ

๒) เร่งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากหมู่บ้าน/ชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ไปยังหมู่บ้าน/ชุมชนที่กำลังดำเนินการ ด้วยกลวิธี “ชาวบ้านสอนชาวบ้าน” เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากประสบการณ์จริงและเกิดเครือข่ายของประชาชนในการช่วยเหลือร่วมมือกันและกัน

๓) จัดตั้ง กลุ่มอาสา/เครือข่ายอาสาภาคประชาชนทุกรูปแบบ เพื่อช่วย เป็นหูเป็นตาสอดส่อง เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่างๆ เช่น แหล่งมั่วสุม แหล่งอบายมุข ฯลฯ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลง ทางสังคมที่จะเป็นปัจจัยเสี่ยง เช่น ค่านิยม/ทัศนคติผิดๆ พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เป็นลบ ฯลฯ เพื่อแจ้งเตือน ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน และแจ้งข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการป้องกันก่อนเกิดปัญหา

๔) สร้างรูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาด้านนโยบาย ด้านอื่นของรัฐบาล

๓.๘.๔ สร้างกระบวนการพัฒนาผู้นำหมู่บ้านชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิด ของการเป็นผู้นำแบบให้ประชาชนมีส่วนร่วม ด้วยการ

๑) เสริมสร้างศักยภาพผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน ตามกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ๙ ขั้นตอน

๒) นำแนวพระราชดำริ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยุทธศาสตร์ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตามศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓) ส่งเสริมให้เป็นกลุ่ม/เครือข่ายเพื่อทำงานป้องกันยาเสพติดและปัญหา สังคมอื่น ๆ

๔) พัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน สู่อำนาจเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

โครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน คือ

๑. โครงการบำบัดรักษายาเสพติด (กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบหลัก)
๒. โครงการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน (กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบหลัก)
๓. โครงการเสริมสร้างหมู่บ้าน ชุมชน เข้มแข็ง และสร้างมีส่วนร่วม (กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบหลัก)
๕. โครงการ To Be Number One (ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง)
ตัวชี้วัด คือ
 ๑. จำนวนผู้เสพ ผู้ติดยา ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาเป็นไปตามเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑
 ๒. จำนวนหมู่บ้าน ชุมชน ที่ไม่มีปัญหายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น
 ๓. จำนวนเด็กและเยาวชน ที่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตามเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑

๔. แผนการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นปัญหาเฉพาะ

ในปี ๒๕๖๑ นอกจากแผน มาตรการ แนวทางเพื่อเร่งแก้ไขปัญหายาในสถานการณ์ ๓ ส่วน คือ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ข้างต้นแล้ว ยังปรากฏปัญหาสำคัญอีกบางประการที่เป็นแนวโน้มสำคัญ และจะต้องกำหนดความเร่งด่วนเป็นกรณีเฉพาะ มีมาตรการเป็นพิเศษเพื่อหยุดยั้งมิให้ปัญหาขยายตัว ได้แก่

๑. การแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ความมั่นคงและมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากที่สุด โดยให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง ร่วมกับองค์กรชุมชน ผู้นำศาสนา ตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดภาคใต้ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) และอยู่ในขั้นตอนนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. การแก้ไขปัญหาเครือข่ายการค้าคนผิวสี โดยเฉพาะชาวแอฟริกันตะวันตกมีมาตรการแนวทาง ดังนี้

๒.๑ เข้มงวด ต้นทาง คือ การเข้าประเทศ มีการประสานข้อมูลตรวจสอบประวัติ การกระทำความผิดในการตรวจลงตราเพื่อเข้าประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ และการเข้าประเทศอย่างผิดกฎหมาย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เข้มงวด ตรวจสอบ การขอใบอนุญาตทำงาน กำหนดมาตรการการเข้ามาประกอบอาชีพ เช่น ครู นักฟุตบอล เป็นต้น มีการตรวจสอบบริษัทหรือตัวแทนจัดหางานหากพบกระทำความผิดให้บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงแรงงาน

๒.๓ เข้มงวด ตรวจสอบ การเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยและการจดทะเบียนสมรสกับหญิงไทย ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตลอดจนประชาสัมพันธ์ การป้องกัน ฝ้าระวัง การหลอกลวงให้กระทำผิดหรือหลงเชื่อทางออนไลน์

๒.๔ ตรวจตรา ผู้ต้องขังแอฟริกันตะวันตกในเรือนจำ รวมถึงการลักลอบขนส่งไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

๓. แผนการแก้ไขปัญหายาเฉพาะที่มีแนวโน้มกระจายตัวมากขึ้น ได้แก่ การแพร่ระบาดของเฮโรอีนในกลุ่มประชากรรุ่นใหม่ การแพร่ระบาดของคีตามีน เป็นต้น ให้ดำเนินการ

๓.๑ วิเคราะห์ปัญหา กำหนดเป้าหมายตามกลุ่มจังหวัด จังหวัดและพื้นที่เสี่ยงที่สำคัญที่มีปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อพิจารณากำหนดเป็นเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

๓.๒ ให้กลุ่มจังหวัด จังหวัดและพื้นที่เป้าหมายดังกล่าว จัดให้มีแผนหรือแผนปฏิบัติการเฉพาะแนวทางดำเนินงานและกำลังปฏิบัติอย่างชัดเจน เพื่อลดปัญหาดังกล่าว

การบริหารจัดการและขับเคลื่อนแผน

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑ บรรลุเป้าหมายแนวทางการดำเนินเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนี้

การสนับสนุนเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ของแผน

๑. การสนับสนุนการบูรณาการแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน โดยกลไก ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๑/๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ควบคู่กับ

การขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยศูนย์อำนวยการ/ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในทุกระดับ

๒. การบูรณาการโดยนางบประมาณป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ปี ๒๕๖๑ ทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ตลอดจนจัดทรัพยากรรองรับในแต่ละแผนงาน ได้แก่ บุคลากร ชุดปฏิบัติการ ทีมวิทยากร อาสาสมัคร อุปกรณ์ เครื่องมือ คู่มือการปฏิบัติ ฯลฯ รองรับตามความเร่งด่วนของแผนอย่างพร้อมเพรียงกัน

๓. การสื่อสาร สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในแผนโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ

๔. บูรณาการแผนการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดเร่ร่อนกับการแก้ไขปัญหาคัญที่เป็นนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดเอกภาพและความครอบคลุมของการแก้ไขปัญหาคัญที่เชื่อมโยงกับปัญหา ยาเสพติดในทุกมิติ ได้แก่ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การเมืองและความมั่นคง ให้มีการบูรณาการอย่างเป็นองค์รวมเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหามาตรับมั่น ยั่งยืน ดังนี้

๔.๑ บูรณาการขับเคลื่อนงาน โครงการ กับกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในทุกระดับ

๔.๒ บูรณาการกับปัญหาความยากจน โดยมีเป้าหมายจังหวัดกาฬสินธุ์ ฯลฯ

๔.๓ บูรณาการกับแผนพัฒนาระดับภาค กลุ่มจังหวัด เป็นต้น

๔.๔ บูรณาการกับนโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ฯลฯ

๕. การเชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศยาเสพติดในระดับต้นทางจนถึงปลายทาง โดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างเต็มระบบ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๖. นำงานศึกษา วิจัยทางวิชาการ และองค์ความรู้ รูปแบบนาร่อง ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด มาสนับสนุนในระยะสั้นและระยะยาว

ระยะเวลาของแผน มีนาคม – กันยายน ๒๕๖๑

การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้การนำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายมีการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดแนวทางมุ่งสู่ความสำเร็จของแผน ดังนี้

๑. การประกาศเจตนารมณ์แผน

๑.๑ ศอ.ปส. เห็นชอบและมีคำสั่งแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดเร่ร่อน ปี ๒๕๖๑

๑.๒ ชี้แจงถ่ายทอดแผนจากระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงาน กลไกที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๓ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

๒. การปรับ/จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับในแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดเร่ร่อน ปี ๒๕๖๑

๒.๑ ให้นำหน่วยงาน ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) /ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเขต (ศป.ปส.เขต) จัดทำแผนปฏิบัติการฯ โดยทบทวนปรับ/จัดทำแผนปฏิบัติการฯ เร่งด่วน ให้เห็นผลชัดเจนและมีความประสานสอดคล้องกัน

๒.๒ ให้นำงบประมาณปกติที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ มาบูรณาการใช้ในแผนนี้ หากมีความจำเป็นหรือไม่เพียงพอ จึงให้เสนอขอรับการสนับสนุนจากแหล่งอื่นหรืองบกลางประเทศ

๓. การรายงาน กำกับ การดำเนินการตามแผน

๓.๑ รายงานตามรูปแบบการรายงานผลการลงพื้นที่ปฏิบัติงานตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๒ ให้หน่วยงาน กลไกที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพตามรูปแบบและห้วงเวลาที่กำหนดเป็นประจำทุกเดือนให้ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อรวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ นำเสนอต่อศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ

๓.๓ ให้กลไกการกำกับติดตาม ภายใต้แผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑ บูรณาการกำกับติดตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ปี ๒๕๖๑ ร่วมด้วย

๓.๔ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) อำนวยการ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติตามแผนในภาพรวมของประเทศ

๓.๕ ศอ.ปส.ระดับกระทรวง กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ในระบบ และช่องทางที่เกี่ยวข้องและถือปฏิบัติอยู่

๓.๖ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) อำนวยการ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติตามแผนในระดับจังหวัดตามช่องทางที่ถือปฏิบัติอยู่